

THE ENGLISH SCHOOL

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2018

Α' τάξη

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Διάρκεια εξέτασης: 1 ώρα και 15 λεπτά

ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Διάβασε προσεκτικά αυτές τις οδηγίες.
2. Γράψε όλες τις απαντήσεις στο γραπτό που έχεις μπροστά σου.
3. Διάβασε προσεκτικά τις οδηγίες κάθε άσκησης πριν αρχίσεις να την απαντάς.
4. Μην καθυστερείς πολύ σε ερωτήσεις που σε δυσκολεύουν, γιατί πρέπει να προσπαθήσεις να τελειώσεις όλο το γραπτό.
5. ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΟΝΤΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΓΡΑΠΤΟΥ

Συνολική βαθμολογία: 100 μονάδες

Το γραπτό αποτελείται από 13 σελίδες

Να επιλέξεις και να αναπτύξεις ΕΝΑ από τα ακόλουθα θέματα σε 220-250 λέξεις.

Συμβουλές:

Προσπάθησε να μην αφιερώσεις περισσότερα από 30 λεπτά σε αυτό το μέρος της εξέτασης.

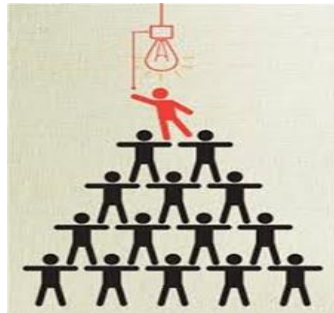
Δώσε ιδιαίτερη σημασία στα ακόλουθα:

- λεξιλόγιο και έκφραση
- δομή
- περιεχόμενο
- ακρίβεια
- συνδεδεμένες λέξεις/φράσεις
- τονισμός

ΘΕΜΑΤΑ:

1. Κοίταξε προσεχτικά τις ακόλουθες εικόνες και ανάπτυξε τις απόψεις σου σχετικά με το πιο κάτω θέμα. Ανάφερε διάφορα επιχειρήματα και παραδείγματα.

«Η ομαδικότητα μας βοηθά να γίνουμε καλύτεροι»

2. Φαντάσου ότι βγαίνεις από ένα λεωφορείο και βρίσκεσαι σε έναν άλλο πλανήτη αντί στη γη. **Να περιγράψεις τι βλέπεις γύρω σου**, φροντίζοντας να δώσεις όσες περισσότερες εικόνες και λεπτομέρειες.

3. Γράψε μία σύντομη ιστορία η οποία να αρχίζει ως εξής:

«Καθώς στεκόμουν στην όχθη του ποταμού, μαύρα σύννεφα άρχισαν να μαζεύονται από πάνω μου και μπορούσα να διακρίνω κάτι να γυαλίζει στην επιφάνεια του νερού...».

Lined writing area consisting of 20 horizontal dotted lines.

Προχώρησε στην επόμενη σελίδα

Διάβασε με προσοχή το πιο κάτω κείμενο και απάντησε σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις που ακολουθούν.

[Τα ψάθινα καπέλα]*

Εκείνο το καλοκαίρι αγοράσαμε μεγάλα ψάθινα καπέλα. Της Μαρίας με κεράσια γύρω-γύρω, της Ινφάντας με γαλάζια λουλουδάκια, κι εμένα με παπαρούνες κόκκινες σαν τη φωτιά. Έτσι, όταν ξαπλώναμε στα στάχια, ο ουρανός, τ' αγριολούλουδα κι εμείς **γινόμαστε** ένα. «Πού **ήσαστε** πάλι κρυμμένες;» φώναζε η μητέρα. Τσιμουδιά. **Σιγοκουβεντιάσαμε**, λέγαμε μυστικά. Τα προηγούμενα χρόνια τα λέγανε η Μαρία με την Ινφάντα, κρυφά από μένα, γιατί ήμουν η πιο μικρή. Φέτος όμως...Φέτος η Ινφάντα ξάπλωνε λίγο πιο κάτω, σιωπηλή, κι η Μαρία σ' εμένα μιλούσε. Μιλούσε, μιλούσε, στριφογύριζε μέσα στα στάχια, τα μάγουλά της κοκκίνιζαν, τα μάτια της παίρναν μιαν αλλόκοτη λάμψη. Κι όταν εγώ ξεχνιόμουν κοιτάζοντας τον ήλιο που πήγαινε να δύσει ή ένα ζουζούνι που πήγαινε στη φωλιά του να κοιμηθεί, η Μαρία θύμωνε.

Τα μεσημέρια δεν ξάπλωνα, ήταν μια συνήθεια που μου 'χε μείνει από μικρή, **όταν νόμιζα ότι το να μην ξαπλώνει κανείς το μεσημέρι είναι πράξη επαναστατική**, που δείχνει θέληση και ψυχή ανεξάρτητη. **Γιατί άραγε** το νόμιζα;

Ανέβαινα λοιπόν στην καρυδιά, κι εκεί έφτιαχνα λουλουδένια δαχτυλίδια και βραχιόλια από αλογότριχα. Έπειτα τα φορούσα και προσπαθούσα να δω την εικόνα μου στα νερά του πηγαδιού. Μα ποτέ δεν το κατόρθωνα, γιατί την ώρα ετούτη ο ήλιος έπεφτε καταπάνω του κι έκανε το νερό να γυαλίζει σαν ένα κομμάτι καυτό μάλαμα που σου τύφλωνε τα μάτια.

Όταν η **αντηλιά** μου βάραινε τα βλέφαρα και **τα μέλη** μου κόβονταν σαν να 'χα πει γλυκό κρασί, πήγαινα στον αχυρώνα όπου έβρισκα τη σιωπή τη γιομάτη σκιά και μυρουδιά σανού. Πρόσωπα και ταξίδια γέμιζαν τη μοναξιά μου εκεί, χρώματα σε κορδέλες που ανέμιζαν, θάλασσες πορτοκαλιές, ο Γκιούλιβερ στη χώρα των Χλιμιντρήδων, ο Οδυσσέας στο νησί της Καλυψώς και της Κίρκης. Ήτανε κακιά γυναίκα η Κίρκη, άλλαζε τους ανθρώπους σε γουρούνια, είχε τη δύναμη να το κάνει. Θα 'χα κι εγώ άραγε, αργότερα, μια κάποια δύναμη; Όχι βέβαια για ν' αλλάξω τους ανθρώπους σε γουρούνια, αλλά έτσι...Το κορμί μου βαθούλωνε πιο βαθιά μέσα στ' άχυρο, το κεφάλι μου έγερνε προς τα κάτω μ' έπαιρνε ένας λιγόλεπτος, αλλά **βαθύς** ύπνος που δεν τον ομολογούσα σε κανέναν. Ήταν γλυκός και στο ξύπνημα ήταν σαν να γύριζα απ' άλλους κόσμους. Αλλά **ο κάμπος γελούσε** και τα σταφύλια κρέμονταν απ' την κληματαριά ώριμα και το χέρι μου πήγαινε να τα κόψει, το στόμα μου να τα γευτεί κι έλεγα μέσα μου ότι απ' όλους τους κόσμους, απ' όλα τ' αστέρια που είναι κόσμοι, ίσως η γη να ήταν η ωραιότερη.

Το σπίτι μας **απέιχε μισή ώρα πάνω-κάτω** απ' την Κηφησιά. Ήταν στο κάτω μέρος ενός κάμπου, κάπως μόνο του, αφού για να πας στο πιο κοντινό σπίτι, στου Παρηγόρη του γιατρού, ήθελες δέκα λεπτά γεμάτα. «**Να σου βγαίνει η πίστη με τα ψώνια**», έλεγε η γριά μας υπηρέτρια, η Ροδιά. Το 'χε χτίσει ο παππούς όπως το 'θελε δωμάτια μεγάλα, τετράγωνα, ψηλοτάβανα, δυο ταράτσες όπου λιάζαμε τα καλαμπόκια και **ό,τι** άλλο. Σε ξεχωριστή οικοδομή ήταν το σπιτάκι του περιβολάρη και παρακάτω ο στάβλος και τα κοτέτσια. Ιδιαίτερα είχε προσέξει τον κήπο, όχι μονάχα γιατί ήτανε γεωπόνος, αλλά γιατί τ' αγαπούσε

τα δέντρα. Τα φύτευε με τα χέρια του, τα μεγάλωνε σαν παιδιά, θυμότανε τις αρρώστιες τους, τους χιονιάδες που τα χτύπησαν, τους **κακούς** αέρηδες που λύγισαν τους κορμούς τους και τον καιρό που πρωτοκάρπισαν. «Τα δέντρα», έλεγε, «είναι ολάκερη η δημιουργία. Το ρίζωμά τους στη γη δείχνει πως όλα τα πλάσματα είναι δεμένα μεταξύ τους και με το Θεό» και την άνοιξη ξάπλωνε κάτω από τη μηλιά του κι άκουγε τη βουή από τις μέλισσες που τρύπωναν στα λουλούδια της για να πάρουν τη χρυσή σκόνη.

Μου φαίνεται πως ο καημένος ο παππούς το χτήμα το 'χε για παρηγοριά. Γιατί **είχε χάσει** τη γιαγιά όταν η μητέρα και η θεία Τερέζα ήτανε πέντε και εφτά χρονών. Δεν την είχε πάρει ο χάρος. Ζωντανός την είχε πάρει, ένας μουσικός που πέρασε από την Αθήνα και έδωσε δυο κονσέρτα. Στο πρώτο η γιαγιά τον **ερωτεύτηκε** – γνωριστήκανε στο μεταξύ – κι ύστερα από το δεύτερο δεν άντεξε, έφυγε μαζί του. Ξένοι βλέπεις και ταιριάζανε. Γιατί και η γιαγιά δεν ήταν από δω. Ήταν από την Πολωνία και είχε πράσινα μάτια. Απόρησα πολύ όταν η Ροδιά μου τα πρωτοφάνέρωσε όλα τούτα. Ήταν θυμάμαι βράδυ χειμωνιάτικο και καθόμαστε στην κουζίνα και βράζαμε γλυκοπατάτες.

Γιαγιά να κάνει τέτοιο πράγμα δε μου χωρούσε στο κεφάλι. Το 'πα στη Ροδιά. «Μα κουτό», μου αποκρίθηκε, «τότε δεν ήταν γιαγιά, αφού η μάνα σου και η θεία Τερέζα ήταν τόσες δα». Αλήθεια, τότε δεν ήτανε γιαγιά... «Δε μάθαμε ποτέ που πήγε», είπε η Ροδιά.

Πραγματικά, κανείς δεν ανέφερε τ' όνομά της. Ούτε η μητέρα, ούτε η θεία Τερέζα. Μόνο εμείς καμιά φορά τη σκεφτόμαστε – είχαμε ανακαλύψει και μια φωτογραφία της. Θεέ μου, τι όμορφη που ήταν...

*[Το πιο πάνω απόσπασμα προέρχεται από το μυθιστόρημα της Μαργαρίτας Λυμπεράκη «Τα ψάθινα καπέλα» και είναι διασκευή.]

Να απαντήσεις σε ΟΛΕΣ τις ερωτήσεις που ακολουθούν στις επόμενες σελίδες.

Προσπάθησε να είσαι ακριβής, να γράφεις ολοκληρωμένες απαντήσεις με δικά σου λόγια και σε σωστά ελληνικά.

1. Να περιγράψεις σύντομα πώς περνούσε η πρωταγωνίστριά μας το καλοκαίρι δίνοντας τέσσερις (4) τουλάχιστον πληροφορίες. (6 μονάδες)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Ποιο μυστικό δεν αποκάλυπτε η πρωταγωνίστρια στους γύρω της και γιατί νομίζεις ότι το κρατούσε για τον εαυτό της; (3 μονάδες)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Τι είναι αυτό που έκανε εντύπωση στην πρωταγωνίστριά μας σε σχέση με την ιστορία της οικογένειάς της; (2 μονάδες)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. α. Ποια ήταν η επιθυμία της πρωταγωνίστριας του αποσπάσματος σε σχέση με τους ήρωες των παραμυθιών και των μύθων που αναφέρει; (2 μονάδες)

.....

.....

.....

β. Νομίζεις ότι θα μπορούσε αυτή η επιθυμία της να γίνει πραγματικότητα; Εξήγησε την απάντησή σου. (2 μονάδες)

.....

.....

.....

5. Ποιες πληροφορίες αντλούμε από το κείμενο για το σπίτι της οικογένειας και τι μπορούμε να καταλάβουμε για την οικονομική τους κατάσταση; (4 μονάδες)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Να περιγράψεις τον παππού με βάση το απόσπασμα, κάνοντας αναφορά τόσο στον χαρακτήρα όσο και στις συνήθειές του. (4 μονάδες)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. Να βάλεις σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση: (6 μονάδες)

α. Η Μαρία θύμωνε με την αφηγήτρια γιατί:

- i. δεν της έδινε σημασία όταν της μιλούσε
- ii. κοιτούσε τη φύση
- iii. συμπαθούσε τα ζουζούνια

β. Το ρήμα «σιγοκουβεντιάσαμε» σημαίνει:

- i. μιλούσαμε αργά
- ii. μιλούσαμε χαμηλόφωνα
- iii. μιλούσαμε κρυμμένες

γ. Η αφηγήτρια όταν λέει «νόμιζα ότι το να μην ξαπλώνει κανείς το μεσημέρι είναι πράξη επαναστατική» εννοεί ότι:

- i. έκανε πόλεμο
- ii. πήγαινε ενάντια στους οικογενειακούς κανόνες
- iii. γινόταν πιο ισχυρή

δ. Η αφηγήτρια ταξίδευε με:

- i. την οικογένειά της
- ii. τα βιβλία της
- iii. τη φαντασία της

ε. Όταν λέμε μισή ώρα πάνω-κάτω εννοούμε ότι χρειαζόμαστε:

- i. μισή ώρα από την κάτω πλευρά μέχρι να πάμε πάνω
- ii. μισή ώρα παρά κάτι
- iii. περίπου μισή ώρα

στ. Η μητέρα και η θεία Τερέζα...

- i. μιλούσαν συχνά για την Πολωνή γιαγιά
- ii. δε μιλούσαν ποτέ για την Πολωνή γιαγιά
- iii. επικοινωνούσαν κρυφά με την Πολωνή γιαγιά

8. Να σημειώσεις Σ για κάθε σωστή δήλωση και Λ για κάθε λανθασμένη. (7 μονάδες)

α. Το απόσπασμα αναφέρεται σε αναμνήσεις. ....

β. Η πρωταγωνίστριά μας δεν κοιμόταν καθόλου τα καλοκαίρια. ....

γ. Οι τρεις κοπέλες αγόρασαν τα ίδια καπέλα. ....

δ. Ο παππούς αγαπούσε πολύ τη φύση. ....

ε. Το πρόσωπο που αφηγείται λαμβάνει μέρος στην ιστορία. ....

στ. Η θεία Τερέζα είναι ξαδέλφη της αφηγήτριας. ....

ζ. Η αφηγήτρια δεν είχε γνωρίσει την Πολωνή γιαγιά της. ....

9. Να σημειώσεις το σχήμα λόγου που εντοπίζεις στις πιο κάτω φράσεις από το κείμενο.

Στη συνέχεια να σημειώσεις μία δική σου φράση η οποία να έχει το ίδιο νόημα και να αποτελείται το πολύ από πέντε (5) λέξεις. (4 μονάδες)

α. «ο κάμπος γελούσε»

Σχήμα λόγου: .....

Αντίστοιχη φράση: .....

.....

β. «να σου βγαίνει η πίστη με τα ψώνια»

Σχήμα λόγου: .....

Αντίστοιχη φράση: .....

.....

10. Να συμπληρώσεις τον ακόλουθο πίνακα με τα αντίστοιχα μονολεκτικά παραθετικά των επιθέτων που σημειώνονται. Να διατηρήσεις την ίδια πτώση και τον ίδιο αριθμό.

(2 μονάδες)

Θετικός βαθμός	Συγκριτικός βαθμός	Υπερθετικός βαθμός
κακούς		
βαθύς		

11. Να συμπληρώσεις τα πιο κάτω κενά ανάλογα με τις οδηγίες της κάθε πρότασης.

(6 μονάδες)

α. Το ρήμα **γινόμαστε** στην τρίτη γραμμή του αποσπάσματος βρίσκεται σε χρόνο ..... . Το ίδιο ρήμα στον αόριστο στο ίδιο πρόσωπο και αριθμό, σχηματίζεται ως εξής: .....

β. Το ρήμα **ήσαστε** στην τέταρτη γραμμή του αποσπάσματος στο γ' πληθυντικού του ίδιου προσώπου, αριθμού και χρόνου είναι: ..... . Στο α' ενικό ενεστώτα σχηματίζεται ως εξής: .....

γ. Από το ρήμα **ερωτεύτηκε** σχηματίζεται η εξής μετοχή στο αρσενικό ενικού:

Ο .....

Η μετοχή αυτή βρίσκεται σε ..... φωνή.

δ. Τι μέρος του λόγου είναι η λέξη **ό,τι** ;

Η πιο πάνω λέξη είναι .....

Στην ακόλουθη πρόταση να χρησιμοποιήσεις το **ότι** ή το **ό,τι**.

«Ο Γεράσιμος μου είπε να κάνω ..... θέλω».

ε. Τι μέρος του λόγου είναι η λέξη **τα μέλη** ;

Η πιο πάνω λέξη είναι .....

Αν μεταφέρεις τη λέξη **τα μέλη** στην ονομαστική ενικού, τότε θα έχουμε τη λέξη:

..... (να σημειώσεις και το άρθρο)

στ. Η λέξη **αντηλιά** είναι σύνθετη. Το α' συνθετικό της είναι η λέξη .....

Μία λέξη που έχει ίδιο το α' συνθετικό με την πιο πάνω είναι:

.....

12. Να αντιστοιχήσεις τις λέξεις/φράσεις της στήλης Α με τη σωστή λέξη στη στήλη Β ώστε να αποδίδεται η ίδια σημασία. Να σημειώσεις τη σωστή απάντηση στον πίνακα που ακολουθεί. Στη στήλη Β περισεύει μια απάντηση. (2 μονάδες)

A	B
1. είχε χάσει	α. απόσταση
2. απείχε	β. απορία
3. γιατί άραγε	γ. άποψη
4. όταν νόμιζα	δ. απώλεια
	ε. έκπληξη

1.	
2.	
3.	
4.	

Προχώρησε στην επόμενη σελίδα

ΜΕΡΟΣ Γ: Παραγωγή Γραπτού Λόγου

(15 μονάδες)

Φαντάσου ότι είσαι η γιαγιά της αφηγήτριας και αφού έχεις διαβάσει το πιο πάνω απόσπασμα από το ημερολόγιό της, της στέλνεις μία επιστολή 120-150 λέξεων για να της μιλήσεις. ΜΗΝ αντιγράψεις φράσεις από το ίδιο το κείμενο.

Λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία του αποσπάσματος, να περιλάβεις τα πιο κάτω σημεία:

- την επιθυμία σου να συναντηθείτε
- τους λόγους που σε οδήγησαν στην απόφαση να εγκαταλείψεις την οικογένεια
- πληροφορίες για τη ζωή σου μετά την απόφαση να φύγεις από τον παππού

Αγαπημένη μου εγγονή,

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Σε σκέφτομαι και σε αγαπώ,
η γιαγιά από την Πολωνία

